

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА
"09" **2024 р.**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор Навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій**
"09" **Святослав ПИТЕЛЬ**
2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
"09" **2024 р.**

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків»

ступінь вищої освіти – магістр

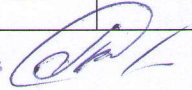
галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

освітньо-професійна програма «Банківська справа»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2
Заочна	1	2	8	4			138	150	2

09.10.24р.

**Тернопіль – ЗУНУ
2024**

Робочу програму склала кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Галина ЗАБЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету, протокол №3 від 03.10.2024 року.

Завідувач кафедри фінансових технологій
та банківського бізнесу,
доктор економічних наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок (протокол №4 від 09.10.
2024 року).

Голова групи забезпечення спеціальності,
доктор економічних наук, професор

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП «Банківська справа»
кандидат економічних наук, доцент

Ольга ІВАЩУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ресурсна політика комерційних банків»

1. Опис дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» денна/заочна

Дисципліна – Ресурсна політика комерційних банків	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Дисципліна за вибором навчального закладу Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 2 Заочна – 2
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – «магістр»	Лекції: Денна – 32 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 14 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Освітньо-професійна програма «Банківська справа»	Самостійна робота: Денна – 93 год. Заочна – 138 год. Тренінг: Денна – 6 год. Індивідуальна робота: Денна – 5 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання: 1 семестр – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» є вивчення методологічних основ організації банківської справи в частині формування банківських ресурсів, визначення головних засад та умов формування банківського капіталу, розгляд процесу його практичного використання, характеристика взаємовідносини банківських установ та клієнтів, а також НБУ та комерційних банків у сфері грошово-кредитної діяльності, що стосується ресурсної складової банківської діяльності.

Головним завданням курсу «Ресурсна політика комерційних банків» є вивчення студентами методологічних та методичних питань соціально-економічних процесів, принципів організації та формування ресурсів комерційних банків, методик розрахунку нормативів, пов'язаних із капіталом банку, прийомів статистичного аналізу та подання інформації. Засвоєння цього курсу має сформувати у студентів практичні навички в організації та управлінні банківськими ресурсами.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» є:

- розуміти основні принципи організації та управління ресурсами банку для забезпечення його стабільної діяльності.
- вивчити організаційні основи формування банками ресурсної політики та теоретичні питання структурування та формування банками власних, залучених і позичених ресурсів;
- розглянути джерела залучених і позичених ресурсів та проблеми, пов'язані з їх формуванням.
- оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками планування ресурсів комерційних банків на макро- та мікроекономічному рівнях.
- вивчити основні нормативні показники діяльності комерційного банку, їх роль та значення для регулювання банківських ресурсів тощо.

В результаті вивчення курсу «Ресурсна політика комерційних банків» студенти повинні знати:

- суть, основні цілі та механізм реалізації банками ресурсної політики;
- значення, структуру, порядок формування та використання власного капіталу комерційних банків;
- зміст, значення, будову, класифікацію, порядок формування та використання залучених банками коштів;
- переваги і недоліки різних видів залучення банками ресурсів;
- призначення, порядок формування та використання позичених коштів банків;
- законодавчу основу проведення банками операцій з формування ресурсів;
- алгоритм розрахунку основних нормативних показників діяльності комерційного банку, їх роль та значення для регулювання банківських ресурсів тощо.

вміти:

- розрізняти та виконувати основні банківські операції, що стосуються формування банками ресурсів;
- здійснювати аналіз та економічну інтерпретацію банківської фінансової інформації та робити обґрунтовані висновки;
- застосовувати набуті навички використання теоретичних знань у практичній діяльності в комерційному банку.
- систематизувати та аналізувати інформацію для вирішення професійних і наукових завдань в сфері формування оптимального складу ресурсів банків, робити обґрунтовані висновки.
- вміти розв'язувати задачі у відповідності із наявними вихідними даними.

3. Програма навчальної дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків»

Змістовий модуль 1. Порядок структурного формування банківських ресурсів

Тема 1 Організаційні основи ресурсної політики комерційних банків

Фінансове посередництво, як основа діяльності комерційних банків. Поняття ресурсної політики, її основні цілі. Механізм практичної реалізації ресурсної політики: її завдання та елементи. Фактори впливу на формування ресурсної політики комерційних банків. Нормативно-правова база регулювання діяльності банків щодо формування ресурсів

Тема 2. Теоретичні й практичні аспекти структурування та процесу формування власних банківських ресурсів

Економічно-правова сутність банківських ресурсів. Власний капітал банку: структура, джерела формування, функції, механізм поповнення. Субординований борг комерційного банку як елемент власного капіталу. Адекватність власного капіталу: проблеми та шляхи вирішення. Оцінка вартості власного капіталу банку. Вимоги до власного капіталу банків у відповідності із міжнародними стандартами.

Тема 3. Залучені та позичені ресурси: природа та проблеми формування

Загальна характеристика залучених банківських ресурсів. Порядок формування залучених ресурсів банку. Позичкові засади формування банківських ресурсів. Порядок формування позичених коштів банку шляхом емісії боргових зобов'язань. Антикризіві заходи банківської діяльності. Система гарантування вкладів фізичних осіб проблеми та перспективи діяльності в Україні. Принципи роботи гарантійних установ в економічно розвинутих країнах.

Змістовий модуль 2. Планування та регулювання ресурсів комерційних банків.

Тема 4. Планування ресурсів комерційних банків

Теоретичні засади банківського планування. Управління ресурсами комерційних банків на макроекономічному рівні: політика облікової ставки; політика обов'язкових резервів; політика відкритого ринку. Система планування ресурсів на мікроекономічному рівні.

Тема 5 Основні засади регулювання ресурсів комерційних банків України

Основні нормативні показники діяльності комерційного банку, їх роль та значення для регулювання ресурсів банків та їх розміщення: показники ліквідності, їх характеристика; максимальний розмір ризику на одного позичальника та його вплив на діяльність банку; інші обов'язкові економічні нормативи діяльності комерційного банку; контроль НБУ за дотриманням показників діяльності комерційних банків. Санкції. Основні напрямки вдосконалення роботи комерційних банків по формуванню і використанню ресурсів.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків»

денна форма навчання

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Тренінг	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Порядок структурного формування банківських ресурсів						
Тема 1. Організаційні основи ресурсної політики комерційних банків	6	2	3	4	20	Тестування та усне опитування
Тема 2. Теоретичні аспекти структурування та процесу формування банківських ресурсів	8	4			19	Тестування та усне опитування
Тема 3. Залучені та позичені ресурси: природа та проблеми формування	6	4			18	Тестування та усне опитування
Змістовий модуль 2. Планування та регулювання ресурсів комерційних банків						
Тема 4. Планування ресурсів комерційних банків	6	2	2	2	18	Тестування та усне опитування
Тема 5 Основні засади регулювання ресурсів комерційних банків України	6	2			18	Тестування та усне опитування
Всього	32	14	5	6	93	

заочна форма навчання

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Порядок структурного формування банківських ресурсів			
Тема 1. Організаційні основи ресурсної політики комерційних банків	2	2	28
Тема 2. Теоретичні аспекти структурування та процесу формування банківських ресурсів	2		28
Тема 3. Залучені та позичені ресурси: природа та проблеми формування			28
Змістовий модуль 2. Планування та регулювання ресурсів комерційних банків			
Тема 4. Планування ресурсів комерційних банків	2	2	28
Тема 5 Основні засади регулювання ресурсів комерційних банків України	2		26
Всього	8	4	138

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків»

Денна форма

Змістовий модуль 1. Порядок структурного формування банківських ресурсів

Практичне заняття № 1

Тема: Організаційні основи ресурсної політики комерційних банків

Мета: вивчити теоретичні основи формування банками ресурсної політики

Питання для обговорення:

1. Фінансове посередництво, як основа діяльності комерційних банків.
2. Поняття ресурсної політики, її основні цілі.
3. Механізм практичної реалізації ресурсної політики: її завдання та елементи.
4. Фактори впливу на формування ресурсної політики комерційних банків.
5. Нормативно-правова база регулювання діяльності банків щодо формування ресурсів

Практичне заняття № 2-3

Тема: Теоретичні й практичні аспекти структурування й процесу формування власних банківських ресурсів

Мета: вивчити теоретичні основи структурування банківських ресурсів, а також навчитися на практиці оцінювати стан банківської установи щодо достатності власних ресурсів

Питання для обговорення:

1. Економічно-правова сутність банківських ресурсів.
2. Власний капітал банку: структура, джерела формування, функції, механізм поповнення.
3. Субординований борг комерційного банку як елемент власного капіталу.
4. Адекватність власного капіталу: проблеми та шляхи вирішення.
5. Оцінка вартості власного капіталу банку.
6. Вимоги до власного капіталу банків у відповідності із міжнародними стандартами.

Практичне заняття № 4-5

Тема: Залучені та позичені ресурси: природа та проблеми формування

Мета: вивчити порядок формування та структурування залучених і позичених банківських ресурсів, а також навчитися на практиці оцінювати переваги і недоліки окремих видів ресурсів і визначати напрями ресурсної політики банківської установи

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика залучених банківських ресурсів.

2. Порядок формування залучених ресурсів банку.
3. Позичкові засади формування банківських ресурсів.
4. Порядок формування позичених коштів банку шляхом емісії боргових зобов'язань.
5. Антикризові заходи банківської діяльності.
6. Система гарантування вкладів фізичних осіб проблеми та перспективи діяльності в Україні.
7. Принципи роботи гарантійних установ в економічно розвинутих країнах.

Змістовий модуль 2. Планування та регулювання ресурсів комерційних банків

Практичне заняття № 6

Тема: Планування ресурсів комерційних банків

Мета: вивчити засади банківського планування та основні напрями управління ресурсами на макро- та мікрорівнях

Питання для обговорення:

1. Теоретичні засади банківського планування.
2. Управління ресурсами комерційних банків на макроекономічному рівні:
 - а) політика облікової ставки;
 - б) політика обов'язкових резервів;
 - в) політика відкритого ринку.
3. Система планування ресурсів на мікроекономічному рівні.

Практичне заняття № 7

Тема: Основні засади регулювання ресурсів комерційних банків України

Мета: вивчити основні нормативні показники діяльності банку та вміти їх розраховувати; на основі розрахованих показників визначати напрями ресурсної політики банківської установи

Питання для обговорення:

1. Основні нормативні показники діяльності комерційного банку, їх роль та значення для регулювання ресурсів банків та їх розміщення:
 - а) показники ліквідності, їх характеристика;
 - б) максимальний розмір ризику на одного позичальника та його вплив на діяльність банку;
 - в) інші обов'язкові економічні нормативи діяльності комерційного банку.
2. Контроль НБУ за дотриманням показників діяльності комерційних банків. Санкції.
3. Основні напрямки вдосконалення роботи комерційних банків по формуванню і використанню ресурсів.

Заочна форма

Змістовий модуль 1. Порядок структурного формування банківських ресурсів

Практичне заняття № 1

Тема: Організаційні основи ресурсної політики комерційних банків

Мета: вивчити теоретичні основи формування банками ресурсної політики

Питання для обговорення:

1. Фінансове посередництво, як основа діяльності комерційних банків.
2. Поняття ресурсної політики, її основні цілі.
3. Механізм практичної реалізації ресурсної політики: її завдання та елементи.
4. Фактори впливу на формування ресурсної політики комерційних банків.
5. Нормативно-правова база регулювання діяльності банків щодо формування ресурсів

Тема: Теоретичні й практичні аспекти структурування й процесу формування власних банківських ресурсів

Мета: вивчити теоретичні основи структурування банківських ресурсів, а також навчитися на практиці оцінювати стан банківської установи щодо достатності власних ресурсів

Питання для обговорення:

1. Економічно-правова сутність банківських ресурсів.
2. Власний капітал банку: структура, джерела формування, функції, механізм поповнення.
3. Субординований борг комерційного банку як елемент власного капіталу.
4. Адекватність власного капіталу: проблеми та шляхи вирішення.
5. Оцінка вартості власного капіталу банку.
6. Вимоги до власного капіталу банків у відповідності із міжнародними стандартами.

Тема: Залучені та позичені ресурси: природа та проблеми формування

Мета: вивчити порядок формування та структурування залучених і позичених банківських ресурсів, а також навчитися на практиці оцінювати переваги і недоліки окремих видів ресурсів і визначати напрями ресурсної політики банківської установи

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика залучених банківських ресурсів.
2. Порядок формування залучених ресурсів банку.
3. Позичкові засади формування банківських ресурсів.
4. Порядок формування позичених коштів банку шляхом емісії боргових зобов'язань.
5. Антикризисні заходи банківської діяльності.
6. Система гарантування вкладів фізичних осіб проблеми та перспективи

діяльності в Україні.

7. Принципи роботи гарантійних установ в економічно розвинутих країнах.

Змістовий модуль 2. Планування та регулювання ресурсів комерційних банків

Практичне заняття № 2

Тема: Планування ресурсів комерційних банків

Мета: вивчити засади банківського планування та основні напрями управління ресурсами на макро- та мікрорівнях

Питання для обговорення:

1. Теоретичні засади банківського планування.
2. Управління ресурсами комерційних банків на макроекономічному рівні:
 - а) політика облікової ставки;
 - б) політика обов'язкових резервів;
 - в) політика відкритого ринку.
3. Система планування ресурсів на мікроекономічному рівні.

Тема: Основні засади регулювання ресурсів комерційних банків України

Мета: вивчити основні нормативні показники діяльності банку та вміти їх розраховувати; на основі розрахованих показників визначати напрями ресурсної політики банківської установи

Питання для обговорення:

1. Основні нормативні показники діяльності комерційного банку, їх роль та значення для регулювання ресурсів банків та їх розміщення:
 - а) показники ліквідності, їх характеристика;
 - б) максимальний розмір ризику на одного позичальника та його вплив на діяльність банку;
 - в) інші обов'язкові економічні нормативи діяльності комерційного банку.
2. Контроль НБУ за дотриманням показників діяльності комерційних банків. Санкції.
3. Основні напрямки вдосконалення роботи комерційних банків по формуванню і використанню ресурсів.

6. Тренінг з дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків»

Метою тренінгу з дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» є формування у студентів практичних навичок аналізу, планування та управління ресурсами комерційних банків, включаючи власний капітал, залучені та позичені ресурси, а також розробку антикризових заходів і стратегій залучення ресурсів.

Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків».

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою).

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика: Стратегічне управління банківськими ресурсами.

Завдання тренінгу з дисципліни:

1. Зробити аналіз структури банківських ресурсів обраного банку, розробити структурну діаграму ресурсів, виділяючи власний капітал, залучені та позичені ресурси. Визначте, які джерела формування ресурсів є домінуючими та обґрунтуйте їхню ефективність.

2. На основі ринкових даних та економічних прогнозів, розробіть ефективну депозитну політику для банку. Врахуйте різні типи депозитів, ставки та ризики. Розробити рекомендації щодо оптимізації процесу залучення ресурсів, включаючи ефективні маркетингові стратегії.

3. Розробіть антикризові заходи для банку, який переживає нестачу ресурсів. Запропонуйте варіанти оптимізації залучених та позичених ресурсів, а також стратегії управління ризиками.

За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань.

7.Самостійна робота

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень банківського законодавства, навчальної і наукової фахової літератури, підготовці аналітичних оглядів, доповідей.

Завдання виконується студентом самостійно на основі опрацьованого матеріалу. Основні результати дослідження доповідаються в аудиторії та супроводжуються презентацією слайдів.

Завдання для самостійної роботи (два на вибір)

1. На основі офіційних звітів Національного банку України або банківських установ проаналізуйте структуру банківських ресурсів за останні три роки. Визначте тенденції зміни частки власних, залучених і позичених ресурсів.

2. Проаналізуйте основні положення Базельських угод (Basel I, II, III) і визначте, як ці стандарти впливають на формування та управління власним капіталом комерційних банків в Україні.

3. Використовуючи фінансову звітність банку, розрахуйте основні економічні нормативи (ліквідність, капіталізація, норматив ризику на одного позичальника тощо) для обраного банку. Порівняйте отримані показники з вимогами НБУ.

4. Підготуйте аналітичну записку, в якій оцініть вплив змін облікової ставки НБУ на обсяги залучених і позичених ресурсів банків України за останні три роки.

5. Підготуйте аналітичний звіт про діяльність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. Оцініть його роль у забезпеченні стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників.

6. На основі макроекономічних показників і даних ринку розробіть стратегію депозитної політики для умовного банку, враховуючи різні типи депозитів і їхню прибутковість.

7. Порівняйте різні джерела залучених і позичених ресурсів банку (депозити, міжбанківські кредити, облігації тощо) з точки зору вартості, ризиків і тривалості залучення. Обґрунтуйте, які джерела є найоптимальнішими в різних умовах ринку.

8. На основі звіту банку, проаналізуйте його фінансову стійкість з урахуванням рівня ліквідності, достатності капіталу та інших ключових показників. Дайте рекомендації щодо покращення фінансових показників.

9. Підготуйте сценарій моделювання, в якому передбачте, як зміна зовнішніх факторів (економічний спад, зміна облікової ставки, зниження довіри вкладників) вплине на ресурсну базу обраного банку.

10. Виберіть один комерційний банк та проаналізуйте його фінансову звітність за останній рік. Складіть звіт, в якому розгляньте структуру банківських ресурсів, включаючи власний капітал, залучені та позичені кошти. Визначте основні джерела ресурсів банку та оцініть їх ефективність.

11. Розробіть політику залучення депозитів для умовного банку. Включіть в політику типи депозитів, процентні ставки, умови для клієнтів, а також стратегії для залучення нових депозитів в умовах ринку з високою конкуренцією.

12. Проведіть оцінку ефективності використання позичених ресурсів для обраного банку, що включає аналіз процентних витрат, впливу на ліквідність і прибутковість. Включіть рекомендації щодо оптимізації використання позичених коштів.

13. Виберіть кілька макроекономічних факторів (наприклад, зміни облікової ставки, інфляційний тиск, політика обов'язкових резервів) та проаналізуйте їхній вплив на ресурсну політику комерційного банку. Визначте, як ці фактори можуть змінювати стратегічні рішення банку щодо формування та управління ресурсами.

14. Використовуючи дані банку про власний капітал, залучені та позичені ресурси банку, розрахуйте вартість капіталу.

15. Проаналізуйте основні нормативні вимоги до банківських ресурсів в Україні та порівняйте їх з міжнародними стандартами (наприклад, вимоги Базельських угод). Проаналізуйте, як ці вимоги впливають на ресурсну політику комерційних банків.

16. Проведіть аналіз антикризових заходів, які може впровадити банк в умовах фінансової нестабільності. Включіть в аналіз стратегії збереження ліквідності, управління ризиками та оптимізації ресурсів.

17. Проаналізуйте, як зміни процентних ставок впливають на структуру ресурсів комерційного банку. Складіть графіки та таблиці для ілюстрації змін у розподілі між власними та позиченими ресурсами при різних рівнях процентних ставок.

18. Порівняйте стратегії залучення капіталу різних банків в умовах економічної нестабільності (кризи, рецесії). Проаналізуйте їхні підходи до залучення власного капіталу, випуску боргових зобов'язань та залучення депозитів.

19. Використовуючи дані про активи та пасиви обраного банку, проведіть аналіз ефективності управління ліквідністю. Розробіть рекомендації для поліпшення ліквідності на основі отриманих результатів.

20. Проаналізуйте ризики, пов'язані із залученням позичених ресурсів, включаючи кредитний ризик, ринковий ризик і валютний ризик. Складіть рекомендації для мінімізації цих ризиків.

21. Роль міжнародних фінансових організацій (МВФ, Світовий банк, Базельський комітет) у формуванні ресурсної політики комерційних банків. Проаналізуйте, як їхні рекомендації і вимоги впливають на банківську практику.

23. Розробіть план вдосконалення системи управління ресурсами для обраного банку. Включіть заходи з покращення ефективності використання ресурсів, оптимізації витрат і підвищення ліквідності.

24. Проаналізуйте, як сучасні технології (фінансові технології, автоматизація процесів) впливають на управління ресурсами комерційного банку. Включіть приклади використання технологій для покращення ресурсного менеджменту.

25. Проаналізуйте як коливання валютних курсів впливають на ресурсну політику комерційного банку, зокрема на залучення і використання іноземних ресурсів. Розробіть рекомендації для мінімізації валютних ризиків.

26. Визначте основні ринкові ризики (наприклад, процентний, валютний) та проаналізуйте, як вони можуть вплинути на ресурсну політику банку. Розробіть рекомендації для зменшення впливу цих ризиків.

27. Вивчіть депозитну політику обраного банку і оцініть її ефективність. Проаналізуйте, як депозитна політика впливає на ресурсну базу банку і його конкурентоспроможність.

28. Проаналізуйте, як зміни валютних курсів впливають на ресурси банку, зокрема на валютні резерви та зобов'язання. Розробіть рекомендації для управління валютними ризиками.

29. Виберіть кілька банків з різних країн і порівняйте їх ресурсну політику. Включіть аспекти, такі як джерела ресурсів, управління ліквідністю, нормативні вимоги.

30. Розробіть план антикризового управління ресурсами для банку в умовах фінансової нестабільності. Включіть заходи для забезпечення ліквідності, зменшення кредитних ризиків та підтримання капіталу.

31. Оцініть вплив технологічних інновацій, таких як цифрові платформи і фінансові технології (FinTech), на ресурсну політику банків. Розробіть рекомендації для впровадження нових технологій.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, реферування.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20%	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 2 задач – макс. 20 балів кожна	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи	1. Теоретичне питання – макс. 25 балів; 2. Тестові завдання (5 тестів по 10 балів за тест) – макс. 50 балів; 3. Задача – макс. 25 балів.

Поточне оцінювання передбачає усне опитування студента під час практичних занять не рідше як раз на два заняття. Окрім того, під час практичних занять до кожної теми передбачено тестування. У підсумку поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять. У випадку пропуску практичних занять передбачено відпрацювання, в іншому разі вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків». Модульна контрольна робота містить: тестові завдання (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 2 задачі – макс. 20 балів кожна.

Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків». За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань.

Наступним видом модульної роботи є виконання завдань самостійної роботи, що передбачає підготовку доповіді, формуючи аналітичне завдання. Підсумкова оцінка за модуль визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань самостійної роботи.

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Ресурсна політика комерційних банків» є метою підсумкового контролю шляхом проведення екзамену. Структура екзаменаційного білету містить: 1 Теоретичне питання – макс. 25 балів; Тестові завдання (5 тестів по 10 балів за тест) – макс. 50 балів; 1 Задача – макс. 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74		D (задовільно)
60–64	задовільно	E (достатньо)
35–59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-5
2.	Проекційний екран	1-5
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-5
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-5
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-5
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-5
7.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-5
8.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-5

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Волкович О.Ю. Питання правового забезпечення України в контексті залучення банками капіталу на міжнародних ринках. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля*. Серія: Право. 2021. № 1. С. 127–133.

2. Гладких Д.М. Ключові проблеми капіталізації банківської системи України та напрями її зростання. *Бізнес Інформ*. 2021. №5. С. 327–333. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_5_0_327_333.

3. Гладких Д.М. Проблеми залучення довгострокових депозитів фізичних осіб в Україні та напрями їх вирішення. *Бізнес Інформ*. 2021. № 9. С. 202–207. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-9-202-207>.

4. Глущенко Я., Корогодова О., Моїсеєнко Т., Сосновська О., Черненко Н. Фактори консолідації капіталу в банківському секторі в умовах індустрії 4.0 та COVID-19. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 3. С. 4–14.

5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 7.12.2000р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

6. Закон України «Про Національний банк України» №679-XIV від 20.05.1999р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

7. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній і іноземній валютах. Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#Text>.

8. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Затверджена постановою Правління Національного банку України №368 від 28 серпня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

9. Коваль Я. С. Механізми державного регулювання антикризовим управлінням економічною безпекою банківських установ України: монографія. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2020. 200 с.

10. Криховецька З. М., Кохан І. В. Проблеми та шляхи вдосконалення формування фінансових ресурсів банків. Економіка та суспільство. 2022. Випуск 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-10>.

11. Макаренко Ю.П., Хацько В.В. Оцінка управління депозитним портфелем комерційного банку на прикладі АТ «ОТП банк». *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 1. С. 39–45.

12. Матвійчук Н. М., Теслюк С. А., Звірко А. О. Сучасна депозитна політика банків України як складова системи управління пасивами. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2022. № 2 (35). С. 168-174. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/35_2022/26.pdf

13. Мельничук Н.Ю., Ковальчук С.С. Депозитна діяльність банківських установ у контексті формування їхньої ресурсної бази. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 1. С. 163–167.

14. Основні показники діяльності банків України. URL: <https://bank.gov.ua/en/statistic/supervision-statist>.

15. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua>

16. Підходи НБУ до стрес-тестування банків. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=65952478>.

17. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами. Постанова Правління НБУ від 3.12.2003 р. № 516. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>.

18. Примостка Л.О. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі: монографія. К.: КНЕУ, 2017. 380 с.

19. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 02.10.2012, № 5411-VI (зі змінами і доповненнями) URL: www.rada.gov.ua.

20. Фостяк В., Танчак Я., Другова В., Алексєєв І., Бондарчук М. Депозитна політика банків України в умовах пандемії COVID-2019. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 3. С. 15–24.

21. Чернишова Л.І., Мунтян К.П. Управління розвитком депозитних ресурсів банку для зміцнення його кредитного потенціалу. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 12. С. 20–25.

22. Basel III: Finalising post-crisis reforms. December 2017. URL: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf>.

23. Battilossi, Stefano. Handbook of the History of Money and Currency. Singapore: Springer Nature Singapore Pte Ltd. 2020. 1094 p.

24. Buch, Claudia M. and Goldberg, Linda S., International Banking and Nonbank Financial Intermediation: Global Liquidity, Regulation, and Implications (March 2024). FRB of New York Staff Report No. 1091,

<https://doi.org/10.59576/sr.1091>,

25. Hotori, E., Wendschlag, M., Giddey, T. (2022). The United States: The First Formalization of Banking Supervision. In: Formalization of Banking Supervision. Palgrave Macmillan, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-16-6783-1_2

26. The Role for Deposit Insurance in Dealing with Failing Banks in the European Union. 2022. URL: https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:lm87G_d1RbAJ.